

gla

slovenske kulturne akcije

L. VIII. - 19-20 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15. X. 1961

POEZIJA IN EPIKA

Navadno mislimo ob pojmu poezija na liriko ali na kakšno vrsto lirične poezije. Prav tako si tudi ob izrazu epika predstavljamo epopejo ali zgodovinsko pripovedno pesem. Danes je vprašanje, kakšna poezija (čeprav je beseda „poezija“, kot sorodni „resnica“ ali „dobrota“, v tej dobi in v tem kraju deskreditirana) zadovolji človeka, ki je prešel preko toliko in toliko resnih in vsakdanjih položajev, kontinentov, mest, itd. Lirika, epika, globoka, lahka, razmišljujoča, pojoča?

Gotovo je, da se za poezijo zanima majhen krog ljudi. Zdi se, da je za tistega, ki poezijo ustvarja in piše, važno, da svoj stil prikroji zahtevi nekake literarne ekonomije. Izkoristiti je treba tisti vmesni trenutek, ki bi ga človek slučajno, med svojimi opravili, posvetil branju pesmi, in skušati ustvariti poezijo, ki ima efekt prav v razpoloženju vsakdanje pogreznjenosti v stvarnost. Izkoristiti je potrebno poetične prvine — lirskost, epskost, prvotna doživetja in poznejša dopolnila. Verzi morajo nekaj stvarnega pomeniti, to se pravi, morajo biti v nekem pomenu „koristni“. Podati besedo na način, ki je poetičen in diskreten in ki more posredovati nekaj „misli“ in nekaj tega, kar je poetično resnično. Takšna poezija je stvarna.

Kaj je poezija danes in koliko more zanimati sodobnega človeka, je odvisno od izrazitosti osnovnih poetičnih sestavin. Ne zahtevamo del, ki bi bila inspirirana, niti ne kake poetične umetnosti, ampak dela, ki so *zgrajena* in ki z intenzivnimi stvarnimi podobami izrabljajo lirske in epske prvine. V poeziji so te prvine povezane — ni lirike niti ni epike, ampak samo poezija, ki bolj ali manj intenzivno izrablja eno ali drugo. Epske prvine v poetičnem delu so tiste, ki naj prepričujejo in utemeljujejo. Epskost je stvarnost, je svet v njegovi poetični širini in polnosti. Epika danes ne pomeni izključno epopeje, ampak predvsem stvarni in široko objektivni element v katerem koli poetičnem delu. Po letu 1945 se zdi, da zahteva čas vedno bolj ojačitev epskih elementov v poetičnem in splošnem umetnostnem ustvarjanju.

PF.

„Človek je človek tudi zato, ker si želi lepote — ne le resnice. Iznati lepoto iz življenja bi pomenilo isto kot izgnati z njo vred tudi resnico. Kajti človek, ki za svoj trud v iskanju resnice ne bi bil plačan tudi z lepoto, bi verjetno nehal iskati resnico, ker bi postalo njegovo življenje navzlic resnici, ki jo je doživel, le preveč pusto in siromašno. Kadar resnica ni združena z lepoto, se začne razkroj kulture, ker si človek ne more privoščiti resnice na račun lepote in lepote na račun resnice, ne da bi bistveno prizadel svoje življenje... Umetnost ima tedaj pred seboj ravno tako veliko bodočnost, kakor človeštvo samo. Zaupajmo torej ne le v potrebnost svojega poklica, marveč tudi v pomembnost svojega poslanstva. Tudi nam, ki pišemo svoja dela v jeziku malega naroda, mora biti pred očmi ne le človek tega malega naroda, marveč tudi človek kot tak. Vsak od nas je državljani svoje domovine, obenem pa državljani sveta. In kot dober državljani sveta ne more biti ravnodušen do ničesar, kar se v tem svetu dogaja. Omejiti se samo na vprašanja svoje domovine in čakati, da nam o svetu, ki v njem živimo in mislimo tudi mi, povedo kaj bistvenega ljudje drugih večjih narodov, bi bilo škodljivo in nespametno. Lačni smo resnice in lepote. Čemu bi čakali, da prideta v nas od drugod, ko pa ju nosimo tudi sami v sebi? Izkopati ju moramo iz sebe in poslati v svet, da si tudi ta ob naši resnici in lepoti ogreje srce in izpraša vest. To je poslanstvo pisatelja, in ker smo pisatelji, v kolikor smo, tudi naše poslanstvo.“

Ugotovitve na obnem zboru slovenskih pisateljev v Ljubljani, leta 1961.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Trinajsti kulturni večer Slov. kult. akcije bo v soboto, dne 21. oktobra ob 19. uri v dvorani Bullrich, Sarandí 41.

Spored:

POEZIJA V SVOJEM EPSKEM IZRAZU

Predaval bo g. France Papež

Ker so stroški povečani, prosimo za prostovoljne prispevke.

CENE ZA KNJIGO

RDEČE BIVANJE

Poezije K. Vl. Truhlarja

ARGENTINA: 70.— pezov; JUŽNA AMERIKA: 80.— pezov; ITALIJA: 900 Lit.; FRANCIJA: 7 NF; AVSTRALIJA 35 šilingov; NEMCIJA 6 DM; ANGLIJA: 3/4 funta; AVSTRALIJA: 1 avstralski funt; U.S.A. in KANADA: 2 dolarja.

V soboto, dne 30. septembra je bil že tretji kulturni večer Slovenske kulturne akcije v tem mesecu. Bil je dvanaesti po vrstnem redu in je na njem predaval preč. g. prof. dr. F. Žakelj o temi: Vplivi esenskega življenja in nauka na krščanstvo. Bali smo se, da bo ta večer manj obiskan, ker zaradi razmer na pošti „Glas“ in tudi drugi listi, ki so večer napovedovali, niso mogli pravočasno do naših članov in prijateljev. V začetku je res slabo kazalo, toda ob začetku predavanja je bila dvorana že dobro zasedena in se je potem še lepo napolnila.

Esenski nauki in vplivi na krščanstvo imajo v preč. g. predavatelju pač enega naših najboljših poznavalcev vseh problemov, ki so jih sprožila odkritja v Qumranu. To je poudaril vodja zgodovinskega odseka g. Marijan Marolt, ko je večer odpiral. Pozdravil je g. profesorja kot ustvarjalnega člana zgodovinskega odseka SKA, kar je pred kratkim postal, kakor je to bilo objavljeno. Kakor je lansko leto rad podal prvi del o odkritjih, tako se je kljub bolezni, ki ga je letos nadlegovala, rad odzval tudi tokrat vabilu SKA in prišel med nas.

Snov je začel predavatelj s podatki o obilni književnosti, ki je o vseh problemih okoli Qumrana do sedaj že izšla. Opozoril je takoj, da bo na podlagi najnovejših podatkov podal pravo sliko o takozv. Učitelju pravičnosti, ki je še lansko leto bil precej neraziskan problem. Pojasnil je, kakšna je bila pot Janeza Krstnika, ko je deloval blizu esenske redovne družine. Janez Krstnik je bil v Puščavi, to je v kraju, ki je nosil to ime, kakor so tudi esenski menihi navajali, da žive v — Puščavi. Še bolj zanimivo je bilo pojasnjevanje, kaj je bilo z Učiteljem pravičnosti. Saj so nekateri mislili, da je bil to Mesija, ki je bil že pred Kristusom na smrt obsojen, nato križan in da je po smrti od mrtvih vstal. Toda vse to so bile tedaj samo trditve brez podlage, prav isti zgodovinarji, ki so poprej to dopuščali, so sedaj soglasni v trditvah, da nikakor ni bil Učitelj predhodnik Kristusov, ki bi ga bila doletela ob smrti in po smrti enaka usoda. Primerjava nikakor ne drži, niti to ni mogoče zatrdno ugotoviti, da bi bil Učitelj pravičnosti sploh obsojen na smrt. Imel je težave s takratnim velikim duhovnikom, ki je bil brezverec. Kakšna je bila njegova končna usoda, pa bo ostalo za vedno v senci.

Podrobno je predavatelj tudi obrazložil razlike med pojmovanjem duhovništva in cerkvenega življenja med nauki esenov in Kristusa in njegovih učencev. Eseni so ostajali ozki v svojem pojmovanju verskega življenja, niso šli med ljudstvo, nikjer ni bilo opaziti sledov o ustvarjanju česa, kar bi bilo izven reda, kateremu so pripadali.

V tem okviru je nato podajal podobo Kristusa in vso razliko v primeri z vsem tistim, kar bi mogel biti Učitelj pravičnosti. Kristus predvsem jasno izjavlja, kaj je — Sin božji, dočim med esenstvom ni najti sledov o tem, da bi mogel kdo kaj takega trditi. Res je: med eseni se je govorilo o Mesiji — celo o dveh — toda vse sloni le na obljubah Stare zaveze.

Ob koncu so se vsi z obilnim aplavzom zahvalili g. predavatelju za res pregledno in tako popolno podano razčlenjenje vseh vprašanj. Na žalost ni mogel podati vse snovi, več ko

Hruščev je začel prvi iz Moskve oznanjati potrebo po koeksistenci. Tudi v praksi je hotel pokazati, da nekaj dá na svoje besede. Najprej je obiskoval glavna mesta Evrope in se skušal povsod lepo obnašati. Iz Moskve so zatem smeli odhajati sovjetski znanstveniki na razne mednarodne kongrese v zamejstvo, moskovski umetniki so — zlasti baletni — potrdili visok sloves ruske kulture. Francoska vlada je na obiske iz Moskve odgovorila na ta način, da je priredila v Moskvi veliko razstavo francoskih dosežkov na polju gospodarstva in kulture; da je bil poudarek močan zlasti na kulturnem delu razstave, je pri Francozih več ko razumljivo. Hruščev na otvoritev francoske razstave v Moskvi osebno ni prišel. Poslal je svojo soprogo, sam „gospod K“ (kakor je znan v angleški in ameriški okrajšavi) pa je dal vedeti, da ima celo vrsto izrednih državiških obveznosti in nikakor ne more biti navzoč. No, zato pa je bilo ljudi že prvi dan toliko, da so se šibki in po postavah neznatni Francozi bali zase in za svoje paviljone.

Sovjetska vlada je odgovorila na francosko pozornost na ta način, da je v Parizu odprla podobno razstavo svojih stvaritev. Francozi so bili bolj vljudni, ker je prišel razstavo odpret sam predsednik general de Gaulle. Hruščev ni mogel več odlašati — za isti dan je napovedal svoj obisk prirediteljem francoske razstave v Moskvi.

Hruščev je prišel na razstavo v „high spirits“, kakor to o njem pravijo ameriški časnikarji. Ko ga je ob vhodu čakal francoski ambasador, je kar pohitel k njemu in mu začel tresti roko. Diplomati je bil presenečen, toda Hruščev mu je takoj pojasnil, odkod tolika prijaznost. S prstom je kazal na grb Francije nad vhodom in se mu začel porogljivo muzati: „Vidite, vi imate v vašem grbu besede: svoboda, enakost, bratstvo. Toda vi ste v svoji domovini že zdavnaj pozabili na pomen teh besed. Po teh besedah živimo samo mi danes tukaj v veliki sovjetski domovini.“ Kar dobre volje se je podal skozi vhod na obisk „male Francije“, kakor je spet eno posolil ambasadorju pod nos. Če je bila razstava majhna, se nad tem rusko občinstvo ni prav nič znašalo; ko se je razstava zaključila, je 1.800.000 Moskovčanov obiskalo razstavo — toliko še nedavna ameriška razstava ni privabila obiskovalcev. In res so Francozi pokazali čuda sodobnega ustvarjanja. Celotna tehnika so mogli Rusom povedati marsikaj novega. Najbolj so Hruščeva presenetila kolesa vozov podzemne železnice, ki so iz gumija. Obrnil se je k ambasadorju in mu izjavil: „Kadar bomo pri naših podzemskih železnicah tako daleč, bomo taka kolesa pri vas naročili. Tiha kolesa so velik napredek...“

Najbolj zabaven je bil za Hruščeva oddelek, kjer so bile razstavljene umetnine: slike, plastika, arhitektura. Komaj je vstopil v prvo dvorano, se je začel na ves glas široko smejati. (Ko je prišel do del Pabla Picassa, se je začel kar zvijati od krohoti. Sicer so se nekateri diskretno trudili, da bi ga opozorili, kdo je Pablo Picasso (velja med nekaterimi za komunista, med drugimi pa sopotnika komunistov in levičarjev), pa ni nič pomagalo. Ko je prišel pod sliko Pabla Picassa „Žena pod pi-nijami“, se je hihital, da so mu tekale solze po licu. Francoski reditelji so bili toliko pozorni, da so zadržali mimohod drugih obiskovalcev, dokler je bil Hruščev v taki formi... Ko je bil mimo Picassa, ni mogel pokazati niti najmanj razumevanja ali zanimanja za francosko umetnost zadnjih 40 let. Pri abstraktnih delih se je spet predajal krohotanju ali pa zafkrkljivim sodbam. Ob Hruščevu je moral ves čas korakati ravnatelj oddelka iz pariškega muzeja Louvrea. Bil je blede in ni spravil besede iz ust. Ko je bil Hruščev mimo, je časnikarjem izjavil: „Nikdar

v življenju nisem doživel, da bi me kdo tako užalil, kakor se je to zgodilo danes...“

Seveda so navzoči časniki takoj opozorili sovjetske tovariše na nedoslednost. Francozi so pripeljali na razstavo v Moskvo dela Picassa, ki ga ugledni francoski umetnostni zgodovinar Claude Roger-Marx proglašala za Michelangela našega veka... Sicer ima lahko vsakdo svoje mnenje, toda sovjetska vlada je v Pariz pripeljala iz svojih muzejev v Moskvi tudi dela Pabla Picassa, med temi tudi slovitega Picassovega „Goloba miru“. To delo je Picasso naslikal takoj po Gagarinovem poletu v vesolje in je goloba izpopolnil tako, da mu je v desno oko naslikal Gagarina... To sliko so morali Francozi občudovati v Parizu (kdor jo je). Hruščev se je pa pred istim Picassom lomil od smeha in zabavnosti...

Ko so Francozi razstavo že zaprli, so še morali cel teden dovoljevati, da so prihajali ljudje in si ogledovali, kar so bili zamudili. Sicer pa voditelji razstave v Moskvi niso imeli lepih časov. Prvo, kar je bilo, so morali na ukaz sovjetske policije odstraniti z vseh predmetov cene. Uradniki na razstavi so predlagali navodila, na kakšna vprašanja smejo odgovarjati in na kakšna ne. V knjižnem oddelku so prireditelji razstavili stole in klopi, da bi obiskovalci mogli v miru listati in — prebirati. Prišla je policija in stole odnesla, ter klopi potisnila v globino daleč od knjig. Toda ljudje so kljub temu prebirali ure in ure stoje... Potem je prišel ukaz, da so morali polovico knjig odstraniti s prednjih polic, da niso bile dosegljive. Knjige nekaterih avtorjev pa so sploh morali kar prvi dan odstraniti. Med prepovedanimi so bili: Raymond Aron, Georges Bernanos, Michel de Castille. Najbolj zabavno pa je bilo v oddelku za gramofonske plošče. Vsak dan so obiskovalci „odnesli“ vsaj 150 do 200 plošč, vendar so se zelo čudili voditelji oddelka, ko so nekateri plošče „prišli“ čez nekaj dni nazaj.

Francoski parfumi so znani. Zlasti dekleta so se čudila navadi, ko jih je obškropil val dišečih kapljic... Tovarne so poslale velike količine zastonskih stekleničk — toda carina je vse zadržala na meji.

Izredno radovednost in veliko zanimanje so pokazali ruski obiskovalci pri tehničnih izdelkih. Francoski inženirji so bili večkrat v zadregi, ker niso bili kos vpraševanju. Ko so zaprosili za ime in naslov obiskovalca, da bi mu poslali dodatne podatke iz Pariza, je radovednež kar umolknil in naglo odšel naprej.

V enem izmed tehničnih paviljonov se je ruski inženir ustavil dalj časa in v dobri francoščini razlagal svoje misli: „Do sedaj še nisem videl ničesar lepšega. Razstava je prav takšna, kakor mi Francijo ljubimo. Opaža se delo inteligence, ki se trudi, da bi življenje spremenila in zboljšala. Francija je mogla doseči velik napredek, ker je spremenila vrstni red resničnih potreb. Izgleda, da Francozi izdelujejo čudovite žlebe in kamine, ker so pozabili, kako najprej zgraditi hišo. Koliko naravnega so morali pri tem zviti in obrniti, da so povečali prodajne možnosti. Ko bom nocoj prišel domov, ne bom prav nič žalosten, ker bo miza tisto, kar je vsak dan in je okolica vedno enaka, pri tem pa se bom brž spomnil na mehničnega pobiralca prahu, kakor si ga morejo Francozi vsak čas omisliti, pri nas pa bomo imeli vse to šele, ko delavcem ne bo treba zanje nič plačevati (in to bo čez pribl. 30 let, kakor obljublja Hruščev v svojih govorih). Še je nekje svet, kjer žive ljudje izven stiske in tuje, da bi se morali vedno vpraševati: „Kako bom prodal tišto, kar sem ustvaril?“ Ob njem je bila soproga, sama ugledna zdravnica na inštitutu za kozmično medicino. Vprašali so jo, ali je tudi tako zadovoljna kakor njen mož. Odgovorila je: „Oh, da — imam čudovit poklic in dobrega moža. Toda nekaj si izredno želim: bila bi rada „bolj lepa...“ (Dolg molk, dodaja časnikar.) „Mislim da bi mogla biti mnogo lepša, dokler...“ (Spet molk.) „No dokler...?“ „Dokler je na svetu Francija,“ je dahnila zdravnica.

ena tretjina je še ostala za prihodnjic. Vodja večera se je z iskrenimi besedami zahvalil č.g. dr. Žaklju za tolik trud, ki tudi dokazuje, s kakšno ljubeznijo spremlja delo Slov. kulturne akcije.

kronika

Za SKLAD GLASA: g. Ribnikar Rudolf, J. L. Suárez, 50.— pešov. Neimenovani, Buenos Aires, 500.— pešov.

Iskrena hvala!

— Newyorška gledališča na Broadwayu so napovedala za novo sezono Tennessee Williamsa novo delo „Igunova noč“. John Patrick avtor „Male čajnice“ bo tudi nastopil z novim delom „Vsi ljudje ljubijo starega očeta“. Dramo Arturja Schnitzlerja „Anatol“ so v Ameriki spremenili v opero in celo naslov so ji spremenili „The Gay Life - Veselo življenje“. Tudi Jean Paul Sartre je pristal, da bodo njegovo dramo „Kean“ igrali v glasbeni priredbi.

— Sovjetski državnik Aleksej Kornejčuk, član vrhovnih sovjetskih ustanov, je tudi književnik. Pred kratkim je napisal dramo „Resnica“ in je junak dela pisatelj, ki so ga v letih „čistke“ (1936 - 1938) zaprli. Vsem poskusom policije se uspešno upira in ne prizna nobene krivice obtožbe. V njem nazadnje zmaga „resnica“. V ozkem krogu prijateljev in partijskih funkcionarjev so delo predvajali v Kijevu in so navzoči po predstavi izjavljali, da gre delo nekoliko „predaleč“. Skenili so vprašati za mnenje v Moskvi, kjer je Hruščev sam delo prebral. Odločitev: ne, delo se ne sme izvajati.

— Prvi, ki je krstne predstave svojih del doživel v inozemstvu, ker domovina njih vrednosti ni marala priznati, je bil Paul Claudel. Še desetletja za njim je veljalo za nemogoče, da bi premiera ne bila na kakem domačem odru. Tokrat bo tudi Jean Anouilh doživel, da bo krstna predstava njegovega dela „La Grotte“ na Dunaju in sicer v Burgtheatru. Režiral bo avtor sam s sodelovanjem svojega stalnega „hišnega“ režiserja Rolanda Pietrija.

— Veliko pozornost je v Nemčiji vzbudilo dejstvo, da je na knjižnem trgu zajela največ zanimanja knjiga, o kateri nikdo ne bi tega pričakoval. Najbolj se prodaja knjiga „Pripovedke, radijske igre in eseji“ pisatelja Heinricha Bölla. Na drugem mestu je knjiga „Zlata mavrica“, zbirka kitajskih novel. Šele nato pride delo moderne literature in sicer roman Lawrence Durrella „Clea“. Prevod iz angleščine je izšel pri založbi Rowolt v Hamburgu.

— Dela Friedricha Dürrenmatta se v komunističnih državah ne uprizarjajo. Edina izjema je Varšava, kjer je „Teatr dramatyczny“ sprejel v svoj repertoar njegovo dramo „Obisk stare gospe“. Uspeh je bil velik — dramo so predvajali doslej že 200 večerov in zanimanje ni nič popustilo.

— Nemški pisatelj Klein-Haparasch je letos objavil roman „...ušel je levu“ in je delo izšlo pri založbi S. Fischer. Komaj je knjiga bila na trgu, je že pet velikih evropskih založb ponudilo pisatelju izdajo prevoda, v Združenih državah pa je za avtorske pravice zaprosila založba „Atheneum-Publishers“. Junak povesti je romunski plemič, ki se v zimi 1939 preda službi v mrežah vohunstva. V knjigi je podana močna slika razmer v jugovzhodni Evropi ob začetku druge svetovne vojne.

doma in po svetu

— Založba Pau Neff na Dunaju je sklenila konec leta 1961 izdati antologijo grozljivih povesti iz svetovne literature. Zastopani bodo tudi pisatelji iz Jugoslavije. Urednik antologije je iz slovenske literature kot najbolj primerno izbral novelo Andreja Hienga „Sanja o razbitem avtomobilu“.

— Pesnik Valentin Cundrič je izdal svojo prvo pesniško zbirko, ki nosi naslov „Pojoči grm“. Kritika omenja, da je zbirka dovolj prečiščena in smotrno urejena izbera pesnikovih prizadevanj, ki je že nekaj let objavljala svoje pesmi v vodilnih slovenskih revijah. Knjigo je izdala Državna založba Slovenije v zbirki „Tokovi časa“.

— Profesor slovenske literature na zagrebški univerzi dr. Fran Petre je v sodelovanju s profesorjem nemškega jezika dr. Zdenka Škrebca napisal knjigo „Uvod v književnost“. Knjiga je izšla v hrvaščini pri založbi „Znanje“.

— Mariborska založba „Obzorja“ je izdala prvo zbirko mladega mariborskega pesnika Franceta Sušteršiča „Zelena ječa“.

— V Sloveniji slavijo 20-letnico začetka „osvobodilne vojne“ v aprilu, v drugih delih države nekaj mesecev kasneje... Da bi podčrtali pomen jubileja, so pri Mladinski založbi izdali slikanico „Maj“ s tekstom Prežihovega Vornarja in ilustracijami Milana Bizovičarja.

— V proslavo stoletnice rojstva slavista Matije Murka je Slovenska Matica v Ljubljani sklenila izdati večji izbor Murkovih del v uredništvu prof. Slodnjaka.

— Državna založba Slovenije izdaja v razmnoženini tekste predavanj za prosvetne ali klubske večere. Dr. St. Mikuž je napisal predavanje o slikarju Francetu Pavlovcu, Janez Pirnat o Groharju (predavanje spremlja dramatičan dvogovor ob podajanju diapozitivov), o Šeherezadi Rimski-Korzakova (z magnetofonskimi posnetki in diapozitivi) pa je napisal besedilo Ivo Petrič.

— Letos so ustanovili v Melbournu v Avstraliji šolo za otroke slovenskih izseljencev. Maja se je zaključil prvi šolski tečaj in so v prostorih Slovenskega kluba priredili slovesnost, na kateri so otroci uprizorili uspešno igro.

— Za profesorja na katoliški univerzi v Duquesne v Pittsbu-

ghu je bil imenovan dr. Jože Planinšič, ki je dokončal pravne študije v Ljubljani ter doktoriral iz političnih ved na univerzi v Rimu.

— Na filmskem festivalu v Pulju je prejel prvo nagrado slovenski film „Balada o trobenti in oblaku“, ki ga je režiral France Štiglic, drugo pa srbski „Vzkipelo mesto“, delo režiserja Bulajića. Kot najboljša igralka sta bila nagrajena Slovenca Miha Baloh in Duša Počkajeva.

— Slikar Pablo Picasso je slavil svojo 85-letnico v Pradesu, naselje ob francosko španski meji. Sicer živi Picasso redno na Antilah, prišel pa je v Prades, kjer se vsako leto vrši glasbeni festival, ki postaja med najslavnejšimi na svetu. Koncerti so v tamošnji cerkvi, ki je zase biser v arhitekturi. Prvi koncert sta izvajala svetovna violinska prvaka Jehudi Menuhin in David Ojstrah in sicer sta podala Bachov Dvojni koncert, višek festivala pa je bil, ko je Pablo Casals izvedel Schubertov Trio v b molu, s čelom. Casals je tudi zaključil festival z odigranjem katalonske ljudske melodije „El cant des ocelis“ (Pesem ptic), ki je že postala nekaka njegova himna.

— V avgustu je bila v Ljubljani odprta razstava baročnega slikarstva na Slovenskem. Nad 100 oljnatih podob in 40 kipov priča, da je barok v Sloveniji doživel bujni razvoj, podobno kakor po drugih avstrijskih deželah. Posebnost ljudske razstave so knjižne izdaje iz baročne dobe, med njimi lep in zanimiv primerek del Marka Pohlina. Razstavo so obiskali tudi tuji strokovnjaki, zlasti iz Avstrije, in izrekli vodstvu vse priznanje.

— Na festivalu v Darmstadtu so v septembru pod geslom „50 let glasbe“ uprizorili dela Arnolda Schoenberga, Albana Berga, Antona Weberna in Aleksandra Skrjabin. V Deželni gledališču pa so takrat dajali delo Ernsta Kreneka „Življenje Oresta“. V Kranichsteinu pa so priredili 10. mednarodno nagradno tekmovanje za pianiste in so mogli sodelovati pripadniki vseh narodnosti, ki še niso prekoračili 30. leto starosti. Izvajati so morali podobna dela.

— Poseben simfonični koncert „V spomin Bela Bartoka“ ob 80-letnici njegovega rojstva je zaključil „Teden moderne glasbe“, ki je bil v Darmstadtu.

— Rafael Kubelik je v Berlinu dirigiral koncert Berlinske filharmonije, ki je izvajala delo Leona Janačka „Amarus“, simfonično pesnitev na verze pesnika Jaroslava Vrchlickega. Janaček je komponiral delo istočasno, ko je ustvarjal opero Jenufo.

— Nemški dirigent R. Kempe je bil izbran za dirigenta Kraljeve filharmonije v Londonu kot naslednik sira Thomasa Beechana. V letih 1954-1955 je bil Kempe dirigent Metropolitan orkestra v New Yorku, od leta 1958 do 1960 pa je bil dirigent Dunajske filharmonije.

— Na opernem festivalu v Münchnu so v avgustu izvajali prvič po 180 letih opero W. A. Mozarta: Thamos, kralj Egipta. Mozart ni nikdar videl dela na odru, dasi ga je mogel poslušati ob kronanju cesarja Leopolda II. l. 1790 v Frankfurtu.

— Kurt Weill je leto dni pred smrtjo v letu 1949 napisal svoje zadnje delo „Lost in the Stars — Izgubljen v zvezdah“. Delo so prvič izvajali v Evropi v juniju 1961, ko je opera v Nürnbergu uprizorila opero pod naslovom „Dolga pot“. V delu sodeluje pet pevcev, 25 igrancev in dva zbor. Dirigiral je Leonardo Wolovsky, ki se je v instrumentaciji naslonil na Gershwin.

— V mestu Marburgu so priredili največjo dražbo rokopisov po drugi svetovni vojni. Knjigar- na J. A. Stargardt je ponudila v nakup 1100 pisem in rokopisov. Prišli so tudi kupci iz vsega sveta. Največ rokopisov je bilo iz zasebne zbirke švedskega industrijalca Karla Geigy-Hagenbacha. Tako je bil iz njegove zbirke prodan rokopis komedije Lope de Vega „Los Benefices“ in sicer za ceno 12.000 dolarjev; pisma Goetheja, Racina, Lessinga in Novalisa so prodajali po cenah od 900 do 3000 dolarjev; pismo Erazma Rotterdamskega je kupila neka holandska knjižnica za 7000 dolarjev. Dve pismi Schuberta so prodali za 5000 dolarjev, Mozartov rokopis dveh sonat, ki ju je napisal s trinajstim letom starosti, je bil prodan za 6000 dolarjev. Med zgodovinskimi rokopisi so bila tudi pisma Napoleona in Marije Stuart.

TARIFA REDUCIDA

Concesión 6223

Registro Nacional

de la Propiedad Intelectual
Nº 624.770